

به نام خدا

عناصر اقلیمی در شعر علی پدram

مؤلف:

محمد رحمانی

رضا رحمانی

انتشارات گیوا

فهرست مطالب

مقدمه.....	۱۱
اصطلاحات و مفاهیم اصلی.....	۱۳

بخش اول : کلیات

فصل اول: مبانی نظری.....	۱۷
فصل دوم: معرفی شهرستان تاکستان.....	۲۱
طبیعی جغرافیایی.....	۲۱
مجموعه عواما روستا.....	۲۴
فرهنگی - اجتماعی.....	۲۵
وجه تسمیه و پیشینه تاریخی.....	۲۶
فصل سوم: درآمدی بر زندگی علی پدرام.....	۴۱
آثار پدرام.....	۴۲

بخش دوم: تجزیه و تحلیل اشعار

فصل چهارم: طبیعی - جغرافیایی.....	۵۷
واژگان بومی طبیعی و جغرافیایی.....	۵۷
صورخیال.....	۶۰
آب و هوا.....	۷۲
تاثیر فصلها.....	۷۴
نوروز نامه خوانها و نوروز نامه خوانی.....	۷۷
نوروز در فرهنگ تات.....	۷۸
مقدمات نوروز.....	۷۸
مراسم هنگام تحویل سال.....	۸۱
مراسم شب عید نوروز.....	۸۲
فصل پنجم: فرهنگی - اجتماعی.....	۸۷
واژگان بومی فرهنگی - اجتماعی.....	۸۷
دین و مذهب.....	۹۱
عشق و عرفان.....	۱۰۹
مراسم.....	۱۱۲
زبان و نژاد.....	۱۲۸
آثار باستانی.....	۱۳۶
نقد اجتماعی و شهر.....	۱۴۳

۱۴۸	فلسفه و نوع نگرش
۱۵۰	بنمایه های اگزیتانسیالیسم
۱۵۰	مضامین مشترک
۱۵۲	دلهره و بدبینی
۱۵۵	وزن شعری
۱۵۷	فصل ششم: اقتصادی
۱۵۷	واژگان بومی اقتصادی
۱۶۱	محصول کشاورزی
۱۷۵	مناس و مآخذ

www.ketab.ir

مقدمه:

«قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ بَدَأَ الْخَلْقَ ثُمَّ اللَّهُ يُنشِئُ النَّشْأَةَ الْآخِرَةَ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ»
بگو: در زمین سیر کنید و بنگرید که چگونه خدا موجودات را آفریده سپس، آفرینش بازپسین را
پدید می‌آورد زیرا خداوند بر هر چیزی تواناست. سوره مباره عنکبوت آیه شریفه ۲۹

رابطه هنر و زندگی، رابطه تاثیر و تاثر است. هنر از زندگی متولد می‌شود و بر زندگی هم تاثیر می‌گذارد. نمی‌شود این رابطه را انکار کرد. انسان به محیط، فعالیت‌ها و زندگی خویش شناخت دارد که به همان اندازه زندگی را فهم می‌کند؛ یعنی لایه‌ها، اعماق و جهان و... را که این هنر است. به طور طبیعی هنگامی که آثار هنری شاخص خلق می‌گردد خودشان را بین مخاطبان گسترش می‌دهند و به گونه‌ای نگارنده را باز تربید می‌نمایند.

در شعر اغلب سرایندگان این سرزمین اسامی و پدیده‌های اقلیمی و جغرافیایی دیده می‌شود که شاعر برای تصویر آفرینی و ضمن بیان بی‌پایانی از آن‌ها استفاده کرده و با سنتی که پیش از او آغاز شده، همراهی و همدلی کرده است. در این بین علی پدرام نیز جدا نیست. این شاعر توانمند و خوش قریحه تاکستانی آن چنان زندگانی خویش را در آثار پدیدار می‌کند تا خواننده می‌بیند که مخاطب با مطالعه آثار او-به ویژه آثاری که به زبان تاتی هستند- انگار که دست در دست شاعر از گذشتگان دور تا زمان حاضر در جای جای این دیار زرخیز قدم می‌زند.

اهمیت پژوهش و مطالعه در آثار پدرام در این است که با شناخت این آثار می‌توان به لایه‌های نهان فرهنگی مردم تاکستان دست پیدا کرد، آن‌ها را شناسایی کرد. نقاد قریش را تقویت و نقاط ضعفش را زدود و در غنای فرهنگی این منطقه به کار گرفت. علی پدرام در اشعارش - به ویژه اشعار تاتی - خود نیست که سخن می‌گوید بلکه نماینده‌ای از تاکستان کهن با آداب و رسوم ویژه و فرهنگ غنی است که ضمن معرفی آن‌ها از آسیب‌های فرهنگی به وجود آمده اعتراض می‌کند و مردم را به شناخت هویت فرهنگی و خود واقعی تشویق می‌کند. شاعر علاوه بر اینکه خودش در ثبت آداب کهن تاکستان از زبان تاتی و در اوزان محلی شعر می‌سراید بلکه مخاطب را نیز به طبع آزمایی در این زبان تشویق می‌کند.

رنگش مونه تاتی آشکارا

تاتی بینسیا که افتخاره

پدرام قلم ده تاته پشکه

آهل قلمون ماچم که گای گای

«قلم پدرام هم تات است، نگاه کن/ تاتی در جوهرش آشکار است/ به اهالی قلم می‌گویم که گاه-
گاهی/ تاتی بنویسید که افتخار است.»

علاوه بر آن چه که بیان گردید اسدالله رحمانی استاد ادبیات فارسی در سومین نمایشگاه کتاب
تاتی استان قزوین اهمیت دیگر مطالعه آثار علی پدرام را چنین بیان کردند:

(۱) حفظ فرهنگ مدنیت و ارزش‌های ملی و قومی تات‌هاست

(۲) وسیله‌ای برای پیوند دادن نسل امروز با نسل‌های گذشته است

(۳) واژگان، اصطلاحات، مثل‌ها و ترکیب‌های تاتی را در زیباترین شکل خود

یعنی شعر ثبت می‌کند و برای آیندگان حفظ می‌کند.

(۴) ارائه نمونه‌های زیبا، عالی و شاخص از زبان تاتی است.

(۵) استفاده از اشعار تاتی علی پدرام در مناسبت‌های گوناگون ملی و

مذهبی و افزایش حس تاثیرگذاری

(۶) پدرام را به عنوان معیاری برای زبان تاتی تاکستان ارائه داده است و با

این کار به حیات این زبان کمک کرده است.

(۷) نمونه زنده، لطیف و تپنده زبان تاتی است

(۸) ارزش تاریخی و پیرینه‌شناسی است که پادزه‌ری، برای مرگ محتوم

این زبان (تاتی) است.

(۹) واژگان تاتی را نقاشی کرده است و رنگان را به سان تابلو به مخاطب

تقديم می‌کند.

علت نگارش این اثر نشان دادن تاثیرگذاری اقلیم بر علی پدرام و همچنین نمایش زیبای بیان
هنری پدرام در سرایش آداب و رسوم تات‌های تاکستان و به منصف ظهور قرار دادن فرهنگ و اقلیم
تاکستان است. با مطالعه این کتاب در می‌یابیم که تاثیرگذاری اقلیم بر علی پدرام چگونه و به چه
میزان بوده است.

محمد رحمانی - رضا رحمانی

پست الکترونیک: elmfarhang@chmail.ir